

Utlåtande 2017:65 RVIII (Dnr 106-981/2016)

Hälsofrämjande insatser för äldre

Motion (2016:67) av Ann-Katrin Åslund (L)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2016:67) av Ann-Katrin Åslund (L) om Hälsofrämjande insatser för äldre anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Clara Lindblom anför följande.

Ärendet

I motion (2016:67) Hälsofrämjande insatser för äldre av Ann-Katrin Åslund (L) föreslås att stadsdelsnämnderna ska få i uppdrag att ta fram en plan för hälsofrämjande och förebyggande insatser för äldre samt se till att det finns öppna, icke-biståndsbedömda mötesplatser för äldre under sommaren. Vidare föreslås att äldrenämnden ska få i uppdrag att sprida resultaten av forskning om hälsofrämjande och förebyggande insatser för äldre till stadsdelsnämnderna samt att följa upp och utvärdera stadsdelsnämndernas arbete.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR), Pensionärernas Riksorganisation

(PRO) och Sveriges Pensionärsförbund (SPF). PRO och SPF har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anser att det, mot bakgrund av den styrning och uppföljning som finns samt de utvecklingsprojekt som pågår i staden, i dagsläget inte finns någon anledning att uppdra åt stadsdelsnämnderna att ta fram en plan för de hälsofrämjande och förebyggande insatserna för äldre.

Äldrenämnden konstaterar att äldreförvaltningen har genomfört olika aktiviteter gällande hälsofrämjande och förebyggande insatser för äldre.

Skarpnäcks stadsdelsnämnds bedömning är att den förebyggande verksamheten för äldre fungerar väl och att inga ytterligare åtgärder behöver vidtas på området.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd välkomnar en gemensam plan alternativt program för staden i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för äldre.

Södermalms stadsdelsnämnd anser att förebyggande och hälsofrämjande insatser är ett viktigt område och att förvaltningen arbetar medvetet med dessa frågor.

Kommunstyrelsens pensionärsråd anser det angeläget att utveckla likvärdiga hälsofrämjande insatser för äldre personer i alla stadsdelar.

Mina synpunkter

Hälsofrämjande insatser förlänger människors liv, höjer deras livskvalité och skjuter fram behovet av vård och omsorg. Vi har därmed mycket att tjäna på ett aktivt förebyggande folkhälsoarbete. Förutsättningarna för att leva ett aktivt och hälsosamt liv ser olika ut beroende på bakgrund, inkomst och vart i kommunen du bor. Det är därför viktigt att staden arbetar för en jämställd och jämlik hälsa och erbjuder både fysiska och sociala verksamheter som är tillgängliga för alla.

Som stadsdelsnämnderna redovisar i sina remissvar bedrivs förebyggande verksamhet som riktar sig till äldre genom bland annat öppna mötesplatser som erbjuder aktiviteter som sittgymna, seniorgym, stavgång samt mer sociala aktiviteter som studiecirkel och högläsning. Stadens verksamhet kompletteras av insatser från olika frivilligorganisationer.

Den kartläggning av icke-biståndsbedömda mötesplatser för äldre som gjordes år 2015 av äldreförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna visade att trots att vissa öppna mötesplatser hade stängt några veckor på sommaren fanns det i de flesta fall andra öppna mötesplatser att gå till i samma stadsdel. Dessutom erbjuder staden stadsövergripande mötesplatser som är öppna på sommaren och som vänder sig till Stockholms samtliga äldre.

Utöver det arbetet som sker på stadsdelsnivå pågår det även ett långsiktigt strategiskt hälsofrämjande arbete på äldreförvaltningen genom forsknings- och utvecklingsprojekt. De stimulansmedel som Stockholm har fått för att använda till ett långsiktigt hållbart arbete inom området psykisk hälsa kommer delvis användas till förebyggande arbete och stöd till personer med psykisk ohälsa som är 65 år eller äldre.

För att motverka social isolering i hemmet bland gruppen äldre tillsatte vi en äldreboendeutredning år 2015. Det blev snabbt tydligt att det fanns ett behov av en icke-biståndsbedömd mellanboendeform som kunde erbjuda trygghet, service och gemenskap. Arbetet med att skapa trygghetsboende med aktivitetscentra är redan påbörjat och är en del av vårt långsiktiga hälsofrämjande arbete som riktar sig till stadens äldre.

Sammanfattningsvis delar jag motionärens intentioner men anser, i likhet med stadsledningskontoret, att det redan finns ett pågående utvecklingsarbete i staden och att det därför inte finns ett behov i dagslägget att ge några ytterligare uppdrag på området.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2016: 67) av Ann-Katrin Åslund (L) om Hälsofrämjande insatser för äldre

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2016:67) av Ann-Katrin Åslund (L) om hälsofrämjande insatser för äldre bifalls.
2. Därutöver anføres följande.

Om vi ska kunna lägga fler friska år till livet måste vi förebygga ohälsa bland äldre och främja ett hälsosamt åldrande.

För att tillgodose en jämlik tillgång till hälsofrämjande insatser måste stadsdelarna arbeta mer aktivt med denna fråga. Det måste till dels en tydligare styrning från äldrenämnden och kommunfullmäktige, dels en större medvetenhet bland stadsdelsnämnderna om vikten av att arbeta förebyggande.

Revisorerna lyfter fram brister i likvärdigheten mellan stadsdelarna vad gäller tillgången till hälsofrämjande verksamheter. Vi ser ett behov av större insatser för att öka likvärdigheten. Idag är det för stora skillnader.

Vi vill återigen betona att den kartläggning som genomfördes 2015 visar att vissa stadsdelar periodvis på sommaren inte hade någon öppen verksamhet. Stadsdelsnämnderna bör få ett resurstillskott för att kunna ha fler öppna verksamheter, året om. Men det faktum att ett par stadsdelar tidvis helt stängde sina verksamheter visar också på behovet av en tydlig, politiskt bestämd kravnivå.

Vad gäller aktivitetscentren på trygghetsboendena så konstaterar vi att det fortfarande finns många oklarheter kring finansieringen, ambitionsnivån och innehållet. Förhoppningsvis kan aktivitetscentren bli ett värdefullt komplement till stadsdelarnas övriga verksamhet.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:67) av Ann-Katrin Åslund (L) om Hälsofrämjande insatser för äldre anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 8 mars 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
K A R I N W A N N G Å R D

Clara Lindblom

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Cecilia Brinck, Johanna Sjö, Jonas Nilsson och Lars Jilmstad (alla M) och Lotta Edholm (L) och Karin Ernlund (C) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Erik Slottner (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

I motion (2016:67) Hälsöfrämjande insatser för äldre av Ann-Katrin Åslund (L) föreslås att stadsdelsnämnderna ska få i uppdrag att ta fram en plan för hälsofrämjande och förebyggande insatser för äldre samt se till att det finns öppna, icke-biståndsbedömda mötesplatser för äldre under sommaren. Vidare föreslås att äldrenämnden ska få i uppdrag att sprida resultaten av forskning om hälsofrämjande och förebyggande insatser för äldre till stadsdelsnämnderna samt att följa upp och utvärdera stadsdelsnämndernas arbete.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR), Pensionärernas Riksorganisation (PRO) och Sveriges Pensionärsförbund (SPF). PRO och SPF har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 november 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret delar motionärens synpunkt om vikten av ett väl fungerande hälsofrämjande och förebyggande arbete för stadens äldre. Stockholms stads arbete avseende äldreomsorgen styrs och följs upp genom bland annat kommunfullmäktiges årsmål *1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet*. Staden vidtar en lång rad åtgärder för att uppnå detta mål och detta arbete beskrivs bland annat i stadsdelsnämndernas verksamhetsplaner som upprättas och följs upp årligen. Kommunfullmäktige har i budget 2017 också gett kommunstyrelsen att i samråd med äldrenämnden, stadsdelsnämnderna och Micasa i uppdrag att skapa förutsättningar för att skapa trygghetsboende med aktivitetscentra. Stadsdelsnämnderna kommer att ansvara för de aktivitetscentra som ska finnas på boendena och bidra till en social gemenskap. Mot bakgrund av den styrning och uppföljning som finns samt de utvecklingsprojekt som pågår i staden anser stadsledningskontoret att det i dagsläget inte finns anledning att uppdraga åt stadsdelsnämnderna att ta fram en plan för de hälsofrämjande och förebyggande

insatserna för äldre.

Äldrenämnden har i budget 2017 fått i uppdrag att i samverkan med servicenämnden och stadsdelsnämnderna se över kommunikations-vägar, resurser och arbetssätt för att förbättra information och kontaktvägar mellan stadens olika aktörer i äldrefrågor.

Äldreförvaltningens kartläggning av öppna, icke-biståndsbedömda mötesplatser för äldre från 2015 visade att vissa träffpunkter hade stängt ett antal sommarveckor. Dock fanns det i de flesta fall en träffpunkt inom stadsdelsområdet som hade öppet under dessa veckor. Vidare finns det många mötesplatser i ideell regi och pensionärsföreningar som fungerar som ett komplement till de kommunala.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 november 2016 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Sofia Modigh (KD) Dennis Wedin m.fl. (alla M) och Ann-Katrin Åslund (L), *bilaga 1*.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 24 oktober 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Äldreförvaltningen anser att det hälsofrämjande och förebyggande arbetet är ett viktigt område. Det har inom äldreförvaltningen genomförts olika aktiviteter gällande hälsofrämjande och förebyggande insatser för äldre. Aktivitetscentra på trygghetsboende är ett nytt uppdrag för 2017 där hälsofrämjande och förebyggande arbete med fördel kan inkluderas.

När det gäller öppna, icke-biståndsbedömda mötesplatser för äldre så gjordes en kartläggning 2015 av äldreförvaltningen med hjälp av stadsdelsförvaltningarna (dnr 150-161/2015). Den kartläggningen visade att vissa träffpunkter hade stängt under ett antal sommarveckor, i de flesta fall fanns dock annan träffpunkt inom stadsdelen som hade öppet under dessa veckor.

När det gäller att sprida resultaten av forskning om hälsofrämjande och förebyggande insatser så deltar äldreförvaltningen i forsknings- och utvecklingsprojekt i samarbete med högskolor, näringsliv och andra intressenter. Syftet med deltagande i forsknings- och utvecklingsprojekt är att utveckla äldreomsorgen så att de äldre i staden ska få ökade möjligheter att leva ett aktivt och hälsosamt liv under trygga förhållanden.

Ett annat samarbete som äldreförvaltningen deltar i och som främjar forskning och utveckling i äldreomsorgen är "Stockholmsbron". I "Stockholmsbron" samverkar Stockholms läns landsting med Kungliga tekniska högskolan och Karolinska institutet i syfte att hitta gemensamma utvecklingsdelar som ska främja ett aktivt liv och ett hälsosamt leverne för stockholmarna.

Tillgänglig och jämlik omsorg är en del av äldreomsorgens fundament och säkerställs med förvaltningens fortsatta arbete med att sprida äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier. Jämställd omsorg har lyfts fram i undervisningen på de grundutbildningar som arrangerats liksom på andra utbildningar och seminarium för medarbetare.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 november 2016 att förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Skarpnäcks stadsdelförvaltning tjänsteutlåtande daterat den 31 oktober 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen bedriver förebyggande verksamhet för äldre i form av två öppna mötesplatser, varav en är öppen alla helgfria vardagar året runt. På mötesplatserna erbjuds många olika aktiviteter, bland annat hälsofrämjande insatser, såsom olika former av gympass (nio olika pass per vecka) och taktill massage (en gång per vecka). Enheten arbetar även aktivt för att de äldre ska komma in i ett socialt sammanhang, bli bekräftade och vara delaktiga i utformningen av verksamheten.

Enheten upprättar årligen en verksamhetsplan i enlighet med stadens budget och har även tagit fram en långsiktig plan för det förebyggande arbetet. Uppföljning och utvärdering av verksamheten görs årligen, dels i form av stadens fastställda uppföljningsprocesser, dels i form av en enkät till de äldre som besöker de öppna mötesplatserna. Resultaten visar att besökarna är mycket nöjda med mötesplatsernas utbud av aktiviteter liksom med personalens bemötande.

Enheten bedriver uppsökande verksamhet för de som fyller 80 år under innevarande år, och annonserar kontinuerligt i lokaltidningen för att informera äldre om de öppna mötesplatserna.

Förvaltningens bedömning är att den förebyggande verksamheten för äldre fungerar väl och att inga ytterligare åtgärder behöver vidtas på området.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 november 2016 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Bengt Porseby (L), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 17 oktober 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen instämmer i vikten av att prioritera och långsiktigt planera för det hälsofrämjande och förebyggande arbetet för stadens alla äldre.

Inom Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning ligger ansvaret för det förebyggande arbetet inom avdelningen för äldre och funktionsnedsättning. Stadsdelen utökade sin verksamhet i slutet av 2015 från en till två öppna träffpunkter för äldre. Utbudet av aktiviteter har därmed utökats betydligt. Aktiviteterna är förebyggande, hälsofrämjande och kan motverka social isolering. Exempel på aktiviteter är sittgymnastik, stavgång, boule, tipspromenad, trädgårdsarbete, kortspel, filmvisning, studiecirklar, högläsning, firande av högtider, bingo och efterfrågade föreläsningar. Utbudet av aktiviteter anpassas efter önskemål och i samarbete med äldre och frivilligorganisationer.

Verksamheten utvecklas också med hjälp av ny teknik. Som enda stadsdel har Spånga-Tensta i samarbete med stadsledningskontoret inlett ett utvecklingsprojekt i syfte att skapa digitala mötesplatser för personer som har svårt att ta sig till de öppna träffpunkterna. Datorer och Ipads finns redan idag tillgängliga på träffpunkterna och aktiviteter som till exempel "IT-verkstad" ordnas med hjälp av frivilligkrafter.

I anslutning till ena träffpunkten finns även ett seniorgym dit äldre kan gå efter instruktion från fysioterapeut. Syn- och hörselkonsulenter finns att tillgå på träffpunkterna varannan vecka. Verksamhet för personer med annan språkbakgrund, såsom finska och arabiska finns. Förvaltningen kommer även starta en öppen träffpunkt för äldre personer med psykisk ohälsa under slutet av 2016. Under 2017 kommer den sistnämnda även omfatta personer från 20 år.

Angående öppettider på träffpunkterna så var ena träffpunkten stängd några veckor under sommaren på grund av minskad efterfrågan. Den andra öppna träffpunkten var delvis igång hela sommaren med hjälp av frivilligorganisationer.

Utöver de öppna träffpunkterna finns två biståndsbedömda dagverksamheter för personer med demenssjukdomar. Under förra hösten flyttade den kommunalt drivna dagverksamheten till större renoverade lokaler i markplan för att bland annat öka tillgängligheten samt möjliggöra att ta emot fler gäster, den andra dagverksamheten drivs av Attendo på entreprenad inom Fristad servicehus. Anhörigstödet som förvaltningen erbjuder är förebyggande och många aktiviteter erbjuds i samverkan med övrigt anhörigstöd i västerortsregionen. Förvaltningens anhörigkonsulent anordnar anhörigkafé och anhörigcirklar. Avgiftsfri fixartjänst finns för alla seniorer över 75 år. Uppsökande verksamhet finns för personer som fyllt 80 år.

I verksamhetsplanen för 2016 för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd finns nämndmålet "Tillgång till förebyggande stöd finns för de äldre och deras närstående" men behöver kompletteras med mätbar indikator till exempel antal besökare per månad vid de öppna träffpunkterna.

Det finns i stadsdelsnämndens treårsplan för verksamhetsområdet Äldreomsorg en

långsiktig planering att utveckla den öppna sociala verksamheten och därmed det förebyggande arbetet i samarbete med frivilligorganisationer och föreningar. Kvalitetsuppföljning av verksamheten gör årligen av verksamhetscontroller på förvaltningen. Resultat av det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för äldre kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen.

Stadsdelsförvaltningen välkomnar en gemensam plan alternativt program för staden i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för äldre.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 november 2016 att överlämna förvaltningens tjänstutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Filip Solsjö m.fl. (alla M) och Anne-Lie Elfvén (L), *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 19 oktober 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar synpunkterna som förs fram i motionen att förebyggande och hälsofrämjande insatser är ett viktigt område som spelar en stor roll för ett friskare och bättre åldrande. Förvaltningen arbetar medvetet med dessa frågor.

Inom avdelningen för äldreomsorg finns en utvecklingsenhet som för närvarande ansvarar för det förebyggande och hälsofrämjande arbetet inom verksamhetsområdet äldreomsorg. Förvaltningens hälsofrämjande arbete består bland annat av att arbeta med kosten för äldre. På utvecklingsenheten finns en dietist som arbetar dels strategiskt och dels ute på boenden. En handlingsplan för fallprevention i ordinärt boende har arbetats fram under året. Under år 2017 startar arbetet med att implementera denna.

På utvecklingsenheten finns en utvecklingsledare med ansvar för att ta ett helhetsgrepp över de sociala mötesplatserna för äldre och att koordinera samarbetet volontärer, ideella organisationer och frivilliga organisationer i stadsdelsområdet. Detta arbete sker i ett nätverk där man bland annat byter erfarenheter om olika aktiviteter inom Södermalm.

På Södermalm finns ett stort utbud av olika allmänna aktiviteter både för äldre och yngre. Det finns också många sociala mötesplatser i ideell regi. Exempel på sådana är frivilligcentralen Viljan som under flera år fått föreningsbidrag beviljat av nämnden. Här kan både äldre och yngre få hjälp när det naturliga nätverket inte räcker till. Volontärer kan följa med på en promenad, vara sällskap till frisören eller biblioteket. Föreningen ordnar också caféverksamhet och utflykter. Det finns tre hemgårdar på

Södermalm; Timmermansgården, Södergården och Mäster Olofsgården som är mötesplatser i ideell regi och här finns också Röda Korset och Frälsningsarmén. Vidare finns ett flertal pensionärsföreningarna inom stadsdelsnämndsområdet som ordnar sociala sammankomster av olika slag och även dessa har under flera år beviljats föreningsbidrag från nämnden.

På Södermalm finns det i dagsläget tre mötesplatser dit äldre kan komma utan att ha ett biståndsbeslut. Det är Nytorgsträffen och Lusthuset som drivs i egen regi och Tellus som drivs på entreprenad och är kommunövergripande. På Södermalm finns också flera olika församlingar som har mötesplatser dit äldre kan gå.

En stab har inrättats som ligger organisatoriskt direkt under stadsdelsdirektören där det bland annat finns en verksamhetskontroller för äldreomsorg. Ett nära samarbete mellan utvecklingsenheten och verksamhetskontroller ska sätta fokus på strategisk planering och uppföljning av bland annat det förebyggande arbetet.

Kommunstyrelsens pensionärsråd

Kommunstyrelsens pensionärsråds yttrande daterat den 25 november 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Det pågår mycket forskning inom äldreområdet och det hälsosamma åldrandet. Som ett exempel har professor Laura Fratiglioni vid Karolinska institutet redovisat vikten av att den äldre personen fortsätter att vara aktiv, både fysiskt, mentalt och socialt för att hålla sig friskare över tid. KPR anser det därför vara angeläget att utveckla likvärdiga hälsofrämjande insatser för äldre personer i alla stadsdelar. Det kan ske på olika sätt och i samverkan med olika aktörer.

SNAC (Swedish National Study on Aging and Care) - Kungsholmen är en del i en nationell forskningsstudie. Här har man funnit att för äldre i eget boende är framför allt motion en viktig faktor. Då krävs lättillgängliga motionslokaler/gym i stadsdelarna utan att den enskildes behov först ska behöva bedömas av sjukgymnast. Motionslokaler med ytor för samvaro kan även främja ökade sociala relationer, vilket också är gynnsamt för en friskare ålderdom.

KPR vidhåller sin uppfattning i yttrandet som lämnades gällande Stadsrevisionens projektrapport om "Förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre" (Dnr 3.1.3-204/2015). Där påpekade KPR bland annat att förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre bör påbörjas så snart som möjligt efter pensionering samt att insatserna kunde vidareutvecklas genom samverkan mellan stadsdelarna och andra aktörer varav äldreorganisationerna var ett exempel. KPR saknar dock nu ett engagemang från Idrottsförvaltningen och dess nämnd som samverkansaktör. Det behövs ett aktivt arbete från staden med bland annat ökade subventioner i simhallar och kommunala gym. Om subventioner ges även till privata gym kommer ännu flera äldre att nås.

KPR föreslår, med hänvisning till ovanstående, att Kommunstyrelsen ger

Äldrenämnden i uppdrag att göra en kartläggning över samtliga stadsdelars dokumenterade strategier gällande förebyggande och hälsofrämjande arbete för äldre personer där också avsätta medel för åtgärder framgår i budget. Planerade åtgärder bör vara grundade i forskning och med en systematisk uppföljning och utvärdering. Äldrenämnden bör också tillsammans med stadsdelsnämnderna göra en kartläggning av bland annat alla motionsanläggningar och sociala mötesplatser, både privata och kommunala, som kan bli aktuella både med och utan subventioner för stadens pensionärer. Allt för att få en mer heltäckande bild av vad som finns att tillgå inom Stockholm och dess stadsdelar.

Reservationer m.m.

Äldrenämnden

Reservation anfördes av Sofia Modigh (KD) Dennis Wedin m.fl. (alla M) och Ann-Katrin Åslund (L), enligt följande.

Om vi ska kunna lägga fler friska år till livet måste vi förebygga ohälsa bland äldre och främja ett hälsosamt åldrande.

För att tillgodose en jämlik tillgång till hälsofrämjande insatser måste stadsdelarna arbeta mer aktivt med denna fråga. Det måste till dels en tydligare styrning från äldrenämnden och kommun-fullmäktige, dels en större medvetenhet bland stadsdelsnämnderna om vikten av att arbeta förebyggande.

Vi hade efterlyst ett mer utförligt resonemang från äldreför-valtningen om hur tillgången till hälsofrämjande verksamheter kan bli mer jämlik mellan stadsdelarna, i ljuset av de brister som revisorerna lyfter fram. Det är för stora skillnader mellan stadsdelarna.

Vi vill återigen betona att den kartläggning som genomfördes 2015 visar att vissa stadsdelar periodvis på sommaren inte hade någon öppen verksamhet. Stadsdelsnämnderna bör få ett resurstillskott för att kunna ha fler öppna verksamheter, året om. Men det faktum att ett par stadsdelar tidvis helt stängde sina verksamheter visar också på behovet av en tydlig, politiskt bestämd kravnivå.

Vad gäller aktivitetscentren på trygghetsboendena så konstaterar vi att det fortfarande finns många oklarheter kring finansieringen, ambitionsnivån och innehållet. Förhoppningsvis kan aktivitetscentren bli ett värdefullt komplement till stadsdelarnas övriga verksamhet.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Bengt Porseby (L) enligt följande.

Om vi ska kunna lägga fler friska år till livet måste vi förebygga ohälsa bland äldre och främja ett hälsosamt åldrande.

För att tillgodose en jämlik tillgång till hälsofrämjande insatser måste stadsdelarna arbeta mer aktivt med denna fråga. Tillgången till hälsofrämjande verksamheter måste bli mer jämlik. Det är för stora skillnader mellan stadsdelarna. Det måste till dels en tydligare styrning från äldrenämnden och kommunfullmäktige, dels en större medvetenhet bland stadsdelsnämnderna om vikten av att arbeta förebyggande.

Den kartläggning som genomfördes 2015 visar att vissa stadsdelar periodvis på sommaren inte hade någon öppen verksamhet. Stadsdelsnämnderna bör, som vi

föreslår i vårt budgetförslag, få ett resurstillskott för att kunna ha fler öppna verksamheter, året om. Men det faktum att ett par stadsdelar tidvis helt stängde sina verksamheter visar också på behovet av en tydlig, politiskt bestämd kravnivå. Att göra det möjligt för våra äldre att aktivera sig, såväl socialt som fysiskt, är en fråga som förtjänar en högre prioritet i stadens arbete än vad som idag är fallet”

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Filip Solsjö m.fl. (alla M) och Anne-Lie Elfvén (L), enligt följande.

Om vi ska kunna lägga fler friska år till livet måste vi förebygga ohälsa bland äldre och främja ett hälsosamt åldrande.

För att tillgodose en jämlik tillgång till hälsofrämjande insatser måste stadsdelarna arbeta mer aktivt med denna fråga. Tillgången till hälsofrämjande verksamheter måste bli mer jämlik. Det är för stora skillnader mellan stadsdelarna. Det måste till dels en tydligare styrning från äldrenämnden och kommunfullmäktige, dels en större medvetenhet bland stadsdelsnämnderna om vikten av att arbeta förebyggande.

Den kartläggning som genomfördes 2015 visar att vissa stadsdelar periodvis på sommaren inte hade någon öppen verksamhet. Stadsdelsnämnderna bör, som vi föreslår i vårt budgetförslag, få ett resurstillskott för att kunna ha fler öppna verksamheter, året om. Men det faktum att ett par stadsdelar tidvis helt stängde sina verksamheter visar också på behovet av en tydlig, politiskt bestämd kravnivå. Att göra det möjligt för våra äldre att aktivera sig, såväl socialt som fysiskt, är en fråga som förtjänar en högre prioritet i stadens arbete än vad som idag är fallet.